

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/4 an 5 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor. Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru Monarchia:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/4 an 7 cor., 1/2 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un gir garmond prima-dată 14 bani, a doua-oră 12 bani, a treia-oră 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăcei Nr. 15.

Se prenumără la poste și librării.

În România abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol Schuler, București, str. Doamnei 28, etajul I.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Numeri singuratici à 10 bani se vând în Sibiu; librăria „Tipografiiei”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss Bernat „La loterie”.

TRIBUNA

In atențiunea băncilor române.

Se încep adunările generale ale băncilor române. Cu aceste ocazii mulți frați români se adună laolaltă și în multe privințe pot să-și schimbe părerile, să se consulteze, nu numai în afacerile, cari privesc strict partea financiară a băncilor.

Pentru noi Români, băncile noastre au o importanță deosebită. Ele sînt și trebuie să fie niște fortărețe nu numai economice, ci și umanitare și cultural-naționale.

Partea financiară a băncilor române nu o atingem de data aceasta. Lăsăm la o parte și acțiunea lor umanitară. În punctul acesta conducătorii institutelor financiare românești sînt demni de toată lauda și recunoștința națională. Am pute zice, că prea des apelăm la băncile noastre după ajutoare umanitare de tot soiul. Dar' e de socrat aceasta. Imprejurările, în cari trăim, recerînțele noastre culturale naționale sînt de așa natură, încât trebuie cu toții să ne încordăm toate forțele pentru de-a ne ține în picioare, de-a ne asigura progresul și persistența pe lângă idealurile ce urmărim.

De data aceasta voim să sulevăm un lucru, în sine mic, la aparență bagatel, dar' care îndeplinit ar aduce mari și însemnate foloase cauzei noastre culturale.

Anume, am avea propunerea următoare, pe care o recomandăm cu toată căldura iubirei de neam în atențiunea conducătorilor băncilor românești.

Să se voteze în fiecare an, cu ocaziunea fiecărei adunări generale, din partea fiecărei bănci române o sumă oare-care cu scopul, ca din aceea să se aboneze un număr oare-care de tot poporale și acestea să fie trimise gratuit la țărani și țăstori de carie de teritorii, prin cari zărele populare sînt mai puțin răspândite.

Și de oare-ce sumele votate pentru scopuri culturale și umanitare din partea băncilor noastre deja și până acum sînt foarte numeroase, spre acoperirea noilor sume propuse de noi, recomandăm următoarea procedură.

Cu ocaziunea votării fiecărui împrumut, la ridicarea banilor de către partide să se tragă, în proporție cu suma câțiva bani, trei, oinci, zece, douăzeci, chiar și până la o coroană, anume spre scopul abonării de foi pentru popor.

Aceasta jertfă mică n'ar fi simțită de nimeni.

În chipul acesta am ajunge la două rezultate de odată.

FOITA „TRIBUNEI“

DUȘMĂNIE.

— Roman. —

4.

De V. E. M.

III.

(Urmare).

Șterge-ți Măriuța lacrimile, nu mai plînge că nu pieri lumea. Lumea-î mare, — mai sunt ficioiri. Bădița s'a dus, nici nu-î mai vezi, poate. Ia-ți gândul dela el, că în veci nu vei fi a lui. Lumea-î rea și te va bărfi. Că dacă îl vor prinde, îl vor duce la temniță, și pârînții tîi nu te vor da unui om care a robit. Ori, poate nici nu mai vine; se va fi dus în țeară poate.

Șterge-ți lacrimile Măriuțo, șterge-ți-le! Uită, că l-ai știut vre odată, că ve întălni-nești sări de sări în portia.

El își vorbea atât de frumos, și era așa de bun cu tine, — dar cine știe, cât de curînd va veni altul, mai bun și mai frumos. Și vei începe cu el povestea dragostii voastre, poate cu mai mult noroc. Că, eată, în lume toate-s trecătoare. Apa trece mereu, sunând din valuri.

În locul prim am răspândi gustul de cetit al poporului nostru. Știm cu toții că poporul nostru — în privința aceasta seamănă perfect cu inteligența — foarte cu anevole jertfite pentru foi. Dedită însă odată cu cetitul, el nu-și mai lasă gazetă lui, în care stă atâtea lucruri frumoase de tot felul, din toată lumea.

Pe lângă dezvoltarea gustului de cetit am mai asigura publicul țărănesc pentru gazetele noastre redactate în spirit sănătos, românesc și am împedeza lăfărea de fițuice veninoase socialiste, cari încep să-și facă apariția prin sațele românești.

În rîndul al doilea, prin procedura aceasta s'ar ajutama într-o oare-că și foile noastre redactate pentru popor. Să zicem că urmându-se în modul propus de noi, cele vre-o optzeci de bănci românești toate împreună ar abona vre-o 1500—2000 de exemplare. Aceasta ar face câteva mii de coroane la an.

Odată mai bine situate în privința financiară, natural că foile noastre populare ar pute fi mai bine redactate, ar pute angaja mai multe forțe, cari să contribuie cu munca lor spirituală la lumina poporului în toate manifestările vieții economice, culturale și naționale.

Creдем, că cei competenți nu vor bagateliza aceasta modestă propunere, ci îi vor da atențiunea, ce se convine să o dea ori cărei chestiuni referitoare la bunăstarea neamului românesc, fie aceea ori-cât de neînsemnată la aparență.

Aducă băncile române și aceasta nouă jertfă, și pot fi sigure că presa și poporul român le va fi cu cea mai mare recunoștință.

Sibiu, 25 Febr. n. 19 3.

Frimirea plății în număr.

Din Viena se anunță că încetînd la finea lui Februarie circulațiunea obligată a noielor de stat, guvernul vor prezenta la începutul lui Martie proiectul pentru primirea plăților în număr. După cum se vestește se vor prezenta două proiecte. Unul va trata despre modificarea regulamentului de bancă și altul despre înmulțirea pieselor de argint de oinci coroane și anume sporindu se îndoii precum recere circulațiunea de azi. Conform proiectului, cele două guverne vor statori prin ordinațiune timpul primirii plăților în număr. Notele mai mici de bancă, cele de oinci și zece coroane vor rămâne și mai departe în circulațiune.

Procedura penală militară.

Din Viena se anunță că în ministerul de războiu s'au început ieri consultările de finalizare în privința procedurii penale. La conferință iau parte cei doi reprezentanți ai armatei teritoriale, ai ministerului de justiție și reprezentanți

ministerului de războiu. Scopul conferinței este utilizarea finală a proiectului, care în curînd va fi terminată, pentru ca proiectele să poată fi prezentate ambelor parlamente.

România și Evreii. Ziarul „Va terland”, răspunzînd ziarului „Frank furier Zeitung”, susține, că este imposibil, ca România să desființeze articolul 7 din constituția română, care este absolut indispensabil; că este imposibil ca România să des drepturi Evreilor fără să nu păgubească grav interesele naționale.

Nu e adevărat, că Evreii din România sufer atît de mult; ei stau mai bine ca Evreii din Galizia; deosebit de aceasta, desființîndu se articolul 9, s'ar produce o migrațiune enormă de Evreii în România spre ruina statului. Ars mare dreptate frunțașul ziar vienez.

Schimbare în guvernul austriac.

În timpul ceterii prime și a doua a proiectelor pactului în guvernul austriac se vor face oare-cari schimbări. În locul ministrului Rezek, care în mai multe rînduri și-a exprimat dorința de a se despărți de fotoliul seu, va fi numit de ministru ceh deputatul Kramer; ear' presidential partidului popular german, Derschau va fi numit ministru german. Partidele germane privesc cu nelăcredere numirea lui Kramer, din cauza fiutei lui intransigente ce a dovedit o în luptele parlamentare din anii din urmă.

Procese la inființ. Consiliul penal al tribunalului din Budapesta

la cererea procuratorului din Budapesta a pus sub acuză pe Svetozar Hurban, pentru-că ar fi agitat prin un articol scris în ziarul „Narodnie Noviny”. Svetozar Hurban, în articolul incriminat, provoacă poporul slovac ca să se apere în contra Maghiarilor, cari atentează la onoarea numelui de Slovac, la pâinea, casa și viitorul fiilor poporului slovac. Svetozar Hurban adresîndu-se poporului seu ca să se apere în contra încalcătorilor sanctuarului seu familiar, a comis agitațiune în contra Maghiarilor. De, lo zinca zilei este că existența naționalităților e agitațiune.

Alegerea de deputat dela Cetea s'a săvârșit ieri. Pentru ocuparea fotoliului de deputat, lăsat de Fasie s'a desfășurat o luptă crîncenă. Candidatul independenșilor Dr. Adorján s'a războit cu cel al liberalilor un numit Papp János, care se zice că ar fi de origine român. După știrile sosite pînă acum, se dă ca sigură alegerea liberalului Papp János.

Din România.

Intrunirea de protestare a studenților

Am amintit ieri că asociația studenților universitari din București a ținut Duminică în sala „Dacia” o intrunire de protestare din incidentul condamnării „Tribunei” cu oribla sumă de 11 mii coroane.

Politia și agenții ei s'au încercat să zădărnicească aceasta intrunire, dar' ea totuși s'a ținut și a fost imponentă.

Eată informațiunile, ce le mai avem asupra acestei imponente manifestații naționale:

Sala a fost arhiplină de studenți și cetățeni; toate societățile studențești și-au trimis reprezentanții lor.

Cel dintăiu a vorbit dl Ioan Vișoiu, președintele asociației studenților, protestînd contra uitării ce timp de 4 ani s'a dat chestiunii naționale, care totdeauna, în trecut ca și astăzi, a fost același.

Termină spunînd, că intrunirea a fost pornită numai dintr'un sentiment sincer, și poate că asociația studenților va mai organiza și alte intruniri în țeară spre a se protesta cu toată vigoarea contra șovinismului maghiar.

Societatea macedo-română se unește la protestul studențimei, prin glasul dlui Nicolaescu-Stoica.

Dl Constantinescu-Jiu, își începe cuvîntarea, protestînd împotriva poliției din București, care a căutat prin toate mijloacele să zădărnicească intrunirea, atunci când e vorba a se veni în ajutorul aceluia, cari gem peste Carpați.

Apoi, analizînd chestiunea națională, spune cum-că un redactor a fost condamnat fiind-că a cerut să se facă dreptate în țeara lui.

Se ridică contra suprimării subvenției ce se acorda școlilor române din Transilvania.

Propune să se organizeze serbări, și face apel la cetățeni și studenți, ca să se aboneze cât mai mulți la ziarul „Tribuna”.

Studentul Al. Dumitrescu, vice-președintele societății istorice, face istoricul vieții de aspirare pe care o duc Români de dincolo, și spune că speranța ne este în viitor.

Dl Constantinescu Slatina, vorbește în același sens.

Dl Teodor Orovan, protestează contra îndrăznelei ce a avut poliția de a încerca să oprească intrunirea. Vrea oare poliția ca pe pămîntul nostru, să vie un străin să ne discute chestiunea națională?

Oratorul arată că datoria ne obligă a lupta din războieri, și pe toate căile pentru a pute veni în ajutorul fraților asupriți. Picioara face calea riului, studențimea deschide lupta Românilor din regat.

Cel din urmă care vorbește este studentul dela teologie, Mihalache Nicolau.

Președintele „Asociației”, dl Vișoiu, a cetit următoarea telegramă, trimisă apoi „Tribunei”:

Ziarului „Tribuna” Sibiu.

Curaj fraților. Speranță în Dumnezeu. Încedare în voi, sprijin și dragoste dela noi.

După aceasta, dl Vișoiu a cetit următoarea moziune, adresată studenților universitari și cetățenilor capitalei:

Asociația generală a studenților universitari români, împreună cu cetățenii Capitalei, intruniji astăzi Duminică 9 Februarie în sala „Dacia”:

Avînd în vedere persecuțiile de veacuri, cari apasă asupra fraților noștri de sînge din Transilvania,

Fajă de nenumăratele procese de presă îndreptate contra singurului mijloc de manifestare intelectuală a Românilor de peste munți,

Revoltași și de ultima lovitură care se aduce „Tribunei” și apostolilor, cari propovădușo prin ea iubirea de limbă și de neam,

Protestază cu energie contra modului nelegiuit prin care se caută a se extermina vigurosul organ naționalist.

Trimite un salut de îmbărbătare neobositorilor luptători și martiri pentru stîntia și dreptă cauză a românismului, asigurîndu-i că durerile lor sînt împărtășite de înseratul universitar și cetățenii Capitalei regalului român.

D. Vișoiu încheie, invitînd asistența să se împrăție în liniște.

Studenții s'au dus la localul „Asociațiunei”, și pe cînd dl Vișoiu vorbea din balcon multimei, însestorul Cantanieri a pătruns în localul studenților și a împedecat pe orator de a mai vorbi.

Studenții și mulțimea s'au răspîndit în liniște.

O conferință despre Corvin.

D. G. Constantinescu-Râmnicioanu, profesor și senator, cum am anunțat, și-a dezvoltat Duminică seara la Ate-neu conferința sa despre „Hunyádi Corvin János și Mátyás Király” (1440—1490).

Conferința a fost motivată de inaugurarea statuei equestre a regelui Mateiu Corvinul la Cluj și afirmarea maghiarismului în inima Ardealului.

Marele istoric Féjer a dovedit originea românească a Corvinilor, totuși Ungurii le maghiarizează numele.

Perioada descrisă de conferințiar face parte din epoca reinvierii cruciadelor, cînd s'a ilustrat geniul vitejiei românești prin Basarabi, Mușatești, Dănești și Corvini, fără de care civilizațiunea europeană ar fi luat o altă direcțiune, cînd Ungaria trecea prin orizele

Resumat istoric

asupra organizării armatei române în sută a XIV-a și a XV-a

DE

Oăpitan Gorsky

(Urmare).

Scriitorul militar polon Starowski considera pe Mihailu-Viteazul, pe aceeași linie cu Ioan-Vodă cel cumpilit al Moldovei și Gustav Adolf al Suediei, ca pe unul din capii oștrilor europene, capi cari știau să ducă pe ostași la isbîndă sigură.

Scriitorul italian Spontoni, vorbind de una din luptele lui Mihailu-Viteazul, zice că Turcii erau așa de bine învăluiți pe flanc și hărțuiți cu arcebușărie (com le archebuciate bersagliate) încât nu le era cu puțință să reziste.

Ceea-ce este sigur, absolut necontestat de nimeni, este faptul, că încă dela întemeierea statului, tot Românul, ca proprietar de pămînt, era obligat să-și apere țeara.

Acest singur lucru constituie o superioritate vedită, incontestabilă, asupra

Cât de îndrăgostți sunt țermurii de undele apei, și totuși, — apele trec și vin altele.

Nu vine iarna în urma verii?

Nu plînge codrul? — Nu își bocește frunzele căzute și doinele și murmurul de părăie? —

Plînge, — bocește, iarna toată, și iată, vine primăvara. Alte frunze, isoavre, alte doine.

Mereu, tot așa, — aceleași farmece în alte vremi și în altă formă.

Veni-va altul, și tu îl vei uita pe Dăian.

Veni-va Făt frumosul cînd nici nu l'vei aștepta, și cu el vor veni alte farmece, alte plăceri, — altă dragoste, în portia — îmbrățișați, seara pe lună.

Șterge-ți lacrimile, — nu mai plînge! Uite, — ochii tîi sunt roșii de plîns, — fața ta e palidă, par'că ai fi bolit cu anii.

Nu grăești? De ce taci? De ce stai așa îngîndurată?

Gîndurile, dragă, — te nenorocesc.

Te poți îmbolnăvi, cine știe, — ori alte rele, — Doamne ferește!

Șterge-ți ochii, Măriuțo, — șterge-ți-î!

IV.

Dăian, cînd a fugit, avea un singur gînd, — o singură dorință: să scape...

Cănela stingherit, huidit dela stăpîn, încă așa o ia peste hotare. Îl poartă firea lui așa pustiu și fără țintă. Ori-unde, e tot atît, numai acasă nu.

Așa era și bietul Dăian

Ori unde, numai spre casă nu!

Dar' unde să se ducă? Să treacă în țeară? Așa, fără merinde, fără bani, fără schimburi?

S'a gîndit să treacă pe la stăna lui Ionel.

Îi va povesti totul, și îl va ruga să coboare în sat și să-î aducă cele trebuincioase.

Dar' dacă Ionel îl va vinde? Se va teme poate să lege tovarășie cu un ucigaș? Să îl ajute? și totuși, altcum nu se poate. Ionel e bun și va ave milă de dînsul.

Cu gîndurile aceste a luat-o spre stăna. Era pe însărate, stăna era închisă. A bună seamă — credea dînsul, — Ionel nu va fi venit cu turma acasă dela pășune.

S'a hotărît să-î aștepte și s'a pus pe podmol să mai odihnească.

Abea ce s'a așezat, capul i-a căzut greu în palme, și-a astupat fața și atunci toate gîndurile au năpădit deodată asupra lui.

Sărăcia, vacile, pămînturile licitate, mamă-sa și Safta, le vedea plîngînd și scoase pe uliți, ori cine știe? Poate va fi și murit

de durere sîrmana bătrână... va fi întinsă moartă... și el nici nu poate să meargă la îngropare.

Și îl podidără lacrimile pe sîrmanul om și l-a cuprins o jale de nespus.

Apoi l'a venit în minte Măriuța.

Unde-s nădejdiile lor de dragoste? A cui va fi dînsa oare de-acum? Mai gîndește-se la el? Îl urește poate ca pe un ucigaș? Și la gîndul aceste antăia-dată i'a venit să se răsvrătească.

— Pentru-ce-îs aceste rele pe biet capul meu? Ce am greșit! Dreptate-î aceasta?... Apoi l'a cuprins mânia. Îi venea să se întoarcă între oameni și să se răsbune. Să se împotrivescă legii și oamenilor.

Pe urmă s'a mulcomit. Și a rîzimat cotele pe genunchi și s'a cufundat de nou în gînduri.

Așa de pustiu îi părea viitorul lui. Va trece în țeară și va munci ca să trăiască de pe o zi pe alta. Alte dorințe ce să mai aibă? Va muri în străini uitat de toți.

(Va urma).

cele mai acute de succesiune. In aceste imprejurari critice apar Corvini, si geniuul lor militar fascineaza lumea.

Noi Romanii, incheie distinsul conferentiar, trebuie sa fim mandri ca am dat Ungurilor pe cel mai mare erou ca si pe cel mai intelept si democrat rege. Ei insa n'ar trebui sa uite pe fii eroilor dela Belgrad, Sibiu, Porțile de-fer, etc.

Revista estera.

Peninsula-Balcanică.

Un circular al guvernului bulgar adresat agentilor sai comerciali din Turcia li indruma pe acestia sa pastreze o tinuta corecta si sa insiste pe langa notabili bulgari din tinutul agenturii lor, ca sa fie loiali si sa nu se alature la nici o miscare turbulenta.

Dupa stirile din Macedonia, sapte bande bulgare de 200-300 oameni, organizate in ultimele zile, dupa uneltirile lui Sarafoff, sunt azi complet armate.

Miscarea Albanezilor ia proportii tot mai mari si ideea, ca ea este pusă la cale de Poarta, prinde din ce in ce mai mult.

Intr'adevar, toate masurile ce se iau contra Albanezilor sunt numai de forma. Arestarile ce se fac se revoca dupa cateva ore.

Reprezentantii Puterilor discut deja ideea, ca sa se adauga la propunerile de reforme in Macedonia si imediata desarmare a Albanezilor.

Presa serbeasca cere aceasta cu insistenta si se anunta din Belgrad, ca se organizeaza si meetinguri in acest scop.

Turcia grabeste cu inarmarea si aduna mari cantitati de provizii. La Constantinopol domneste convingerea, ca răsboiul este inevitabil.

Ministrul de esterne Tsvif-Paga a incunostiintat pe ambasadorul austriac si pe cel rus, ca Sultanal a primit masurile propuse in memorandum inaintat de ei.

Ziarele serbești își exprimă părerea de rău, ca proiectul austro-rus de reforme nu face mențiune de desarmarea Albanezilor.

Statele-Unite.

In Washington s'a pus peatra fundamentala a noii local al senatului militar, in prezenta președintelui.

Cu aceasta ocaziune Roosevelt a pronunțat un discurs, declarand, ca Statele-Unite doresc pacea, dar nu pacea lașului, care se teme, ca a omului conștient de forța lui.

In decursul evenimentelor, ce s'au perindat, Statele Unite au probat, ca au devenit o mare putere. Este nevoie dar' ca armata si marina sa fie pregătite in timp de pace, pentru a'și pute face datoria in cas de rășboi.

Știri mărunte.

In urma biruinței celei noue a pretendentului, trupele marocane sunt demoralizate. Sultanal a vrut să intre in printractari cu pretendentul, acesta cere însă ca prima condiție alungarea Europeanilor din Maroco.

stării de lucruri din apusul Europei; oăci: pe când la noi armata este națională, chiar dela început, datorie de a se ține la dispoziția capului statului, in Occident nu există nici o obligație de serviciu militar, ear' seniorii erau rășboinicii prin tradiție, și, in momentele grele, se încropea oastea de strânsură, recrutată prin toate mijloacele posibile: întințidări, promisiuni, daruri, tovrășe, la pradă, mână liberă la devastări, etc. Luptele mai însemnate nu erau purtate, decât de o asociație de seniori, cari se alipiau, ori se desfăceau de tovrășe, după voe și după interesele lor personale.

Nu arare-ori s'a întâmplat cavalerilor, să părăsească un câmp de bătăie, pentru oventul, ca se duceau să apere proprietățile lor, atacate de un protivnic primejdios.

Este de nețăgăduț, ca sistemul de organizare din principatele romane este cu mult superior armatelor apusene, care tocmai cătră sfirșitul veacului XV-lea, in urma scrierilor lui Machiavel, se conving de principțiile recrutării naționale, disciplinei etc., și care interzice, pe tot timpul veacului de mijloc, portul armelor țărănimii și apoi burghezilor.

Ceea ce știm despre armata românească din veacurile XIII, XIV și XV este oă:

Știrile despre biruințele lui Castro se declară false.

In parlamentul englez s'a prezentat raportul despre înființarea unor noi corpuri de armată.

„Economul“.

Raportul direcțiunii institutului de credit și economii „Economul“ in Cluj, cătră adunarea generală.

(Urmare și fine).

Cunosăd direcțiunea noastră pe deplin neșjururile materiale cu cari are să lupte tinerimea noastră universitară — in cea mai mare parte lipsită de mijloace — încă in luna Septembrie a tr., a decis înființarea unei „Mese a studenților academici din Cluj, spre care scop pe răspundere proprie a votat suma de 1000 — cor. pentru cinci locuri libere, a câtei cuotei pentru scopuri filantropice din profitul net pro 1902. Despre aceasta instituțiune umanitară s'm crezut de cuvință a face un comunicat cătră instituțiile, cari fac parte din delegația băncilor noastre. Mersul acestei instituțiuni să poate vedă din conspectul ce urmează mai la vale.

Aci se arată circulația diferitelor rami de operațiune, din cari, neavând spaț, reproducem numai următoarele:

Revirement.

Revirementul general al anului 1902 a fost de cor. 12,852.591.20.

Fățu cu anul precedent o creștere de cor. 2,337.203.71.

Circulațiunea cassei.

Intrate cor. 2,927.843.20

Egipte cor. 2,902.522.69

Suma cor. 5,830.365.89

Fățu cu anul trecut o creștere de cor. 1,679.030.66.

Bilanțul anului 1902.

Suma activelor cor. 1,772.077.25

Suma pasivelor cor. 1,738.508.09

Profit net cor. 33.569.16

Fățu cu anul trecut o creștere in profitul net de cor. 1029.37.

După aceste urmează darea de seamă a Mesel studenților acad., o instituțiune pentru înființarea căreia un merit deosebit are banca „Economul“ și zelul ei director, dl Basilii Podoabă.

Eată darea de seamă:

Masa studenților academici in Cluj.

Table with 2 columns: Item description and Amount in cor. Includes items like casa de impr. si păstr., Mielul Poiana, casa de economii, etc.

Table with 2 columns: Item description and Amount in cor. Includes Solviți pentru prânzuri pro Octombrie 1902, etc.

Recapitulatiune: a) Intrate cor. 2280. b) Egipte cor. 735.84

Rest de casă cor. 1544.16 cu 31 Decembrie 1902

Au primit prânzuri gratuite următorii tineri universitari:

Din 1 Octombrie 1902: Valer Ostatea, student medicinist, Zenobiu Gheaja, student jurist, Traian Suci, student la filosofie, Corneliu Cires, student medicinist, George David, student jurist, Traian Pop, student jurist, Virgiliu Radeșiu.

Din 15 Oct. 1902: Aurel Greavu, student jurist, Traian Petragou, student medicinist, Octavian Popa, student jurist.

Din 16 Oct. 1902: Iustin Cl. Juga, student jurist.

Din 27 Oct. 1902: Emil Pop, student jurist.

Din 1 Decembrie 1902: Silvia Brândieș, student medicinist, Sext. Camil Negrea, student jurist, Vasiliu Greavu, student jurist.

Propuneri.

La finea raportului să fac propuneri pentru împărțirea profitului, in sensul statutelor etc, ear' cuota pentru scopuri filantropice de cor. 1885.53 se propune adunării generale a sa in părți in modul următor:

Mesel studenților academici din Cluj (din cari cor. 1000 anticipat deși, cor. 1400.—

Regimentului de infanterie nobil de Probat nr. 51 ca fundație a institutului cu ocazia aniversării jubileului de 200 ani (dați deja) cor. 200.—

Bisericii nou edificată in Cojoana cor. 100.—

Pentru catichisarea ucenicilor români in Cluj cor. 80.—

La dispoziția direcțiunii cor. 105.53

Total cor. 1885.53

Raportul incheie astfel:

Onorata adunare generală să binevoiască a întregi două locuri devente vacante prin abziere in direcțiune și două locuri in comitetul de reviziune, avemenen devente vacante prin abziere, pe un period de 2 ani.

Din ședința direcțiunii, ținută la 17 Februarie n. 1903

Artemiu Sarkadi, președinte. B. Podoabă, director executiv.

Cronica zilei.

Sibiu, 25 Februarie n. 1903.

Moartea moștenitorului din Würtemberg Nicolae, principe de Würtemberg, vice-mareșal campestri in armata austriacă, moștenitor al tronului din Würtemberg, a murit in castelul părinților sei. S'a născut la 1833. Va fi in mormântat Vineri in Carlaruhe.

Cea mai renumită obstrucție va deveni obstrucția ce o face senatorul Morgan din N.Y.-York, singur singurei.

Roșii de țeară, sub marea pa harnic.

Lefegii, sub căpitanul de lefegii și lefegii spătarului, care formau un fel de gardă personală a acestuia, sub ceasul spătarului.

Vânătorii călări și pedestri, sub căpitanul de vânători, care era și șeful poliției capitalei, luând mai târziu denumirea de agă.

Sărăcoșii și scutelniceii, un fel de miliție comunală, sau garda cetății Dâmboviței.

Lipoanii, sub marea postelnic, care se transformă cu timpul in ministru trezilor din sfară.

Cazații, armați cu sinețe și paloșe, cari in timpii moderni s'au transformat in actuali călărași.

Aprozii, corp de elită, sub comanda unui vâșaf, din care se trage corpul de azi al portăreilor.

Coplii de casă, purtătorii stindardului țării, și curtenii, sub comanda unui vâșaf, formau garda particulară a domnitorilor.

Ferentarii, infanterie ușoară, armată cu lănci.

Fustașii, ai căror șef luă denumirea turcoască de lux-bașă.

Haiducii, corp mixt, infanterie și cavalerie, armați cu săbii și lănci, formând un fel de trupă neregulată.

Deputatul austriac Lecher, cel cu vorbirea lui de 2 zile, se poate ascunde pe lângă senatorul Morgan, care, ca să împedecă votarea unui proiect de legă, vorbește in senat de două săptămâni fără intrerupere și voște să vorbească până la sfirșitul sesiunii, adevă înod 2 săptămâni. Senatul acum voște să șe ședințe și noaptea ca să ostenească pe guralivul Yankae, care singur e in stare să împedecă un senat întreg prin o vorbire de o lună.

Incassarea datorilor vechi. In America s'a constituit o societate, care primește asupra ei incassarea celor mai desperate datorii. Un agent merge cu o trăsură roșie și bățătoare la ochi pe la toți datorășii. Pe trăsura e scris cu litere mari numele și suma datorășului. Ș până nu plătește fatale trăsura vine zi de zi. Brr! la noi totuși e mai bine.

Jefuirea catedralei din Petersburg. Hoții au spart ușa catedralei sf. Isaac, au furat dintr'un cadru icona unui sfânt, cu trei briliante mari, in valoare de o sută de mil de ruble. Poliția îi caută.

Ciocnirea de trenuri. La New Jersey, Anglia, s'a întâmpnat o ciocnire de trenuri electrice pline de școlari. Nou școlari au fost ușiți și 15 grav răniți.

Un defraudant conștiu. Burghaller, bancher in Berlin, după ce suie toate scrișle averii, prin speule nenorocite la bursă și alte patreceri, s'a văzut deodată ruinat. El avă cureșul să se spânzure!

Anarhiștii. La Barcelona, Spania, s'a descoperit o societate anarhiștă care avea raporturi cu străinătatea. Anarhiștii țineu intruniri săptămânale. Un tiner electrician german, afiliat al societății, a plecat ieri la Londra ca să procure dinamită pentru scopurile societății. S'au făcut multe areștări.

Atentat contra unui publicist. In noaptea trecută publicistul armean Arpiarian care petrecea in Venetia a fost rănit cu trei gloaște de revolver, in momentul pe când intra in casă. Se crede că ar fi la mijloc o răsburare politică. Autorii atentatului nu se cunosc încă.

Aniversare oprită. Guvernul rusesc a oprit sărberea aniversării fondării universității, care trebuia să aibă loc la 21 Februarie, temându se de demonstrașii din partea studenților.

40 milioane țigări arse. Incendiul a distrus fabrica de țigări a lui Bogdanoff din Petersburg. Au ars 40 de milioane de țigări. Paguba este 400.000 de ruble.

O solemnitate rusă. Pentru a rămân neștearsă in memoria poporului rus amintirea împăratului Alexandru II. Sinodul rusesc a hotărât ca aniversarea desrobirii servilor, decretată de decedatul împărat, dela 19 Februarie, să fie sărbătorită printr'un te deum solemn, in loc de parastas cum se obișnuia până acum.

Peșteră de stalactiți in Tapolța. Niște lucrători săpau o fântână in curtea butarului Toth din Tapolța, când deodată au dat de o deschizătură care conducea in niște coridoare largi, sub pământ. Au intrat și spre mirarea lor au dat de mai multe peșteri mari de stalactiți de toată frumuseța. Câte unele sânt de 4-5 metri înălțime. Lungimea unei peșteri e de 50 metri. In capul peșterii este un lac adânc, a cărui apă are 19 ° C. Coridoarele sânt lungi de mai mulți chim. Au venit mulțime de vizitatori.

Din Reghin. Referitor la notița din Reghin, publicată in nr. 24 al „Tribunei“ ni se scriu următoarele, cari restabilind starea faptică, cu plăcere la publicăm:

In numărul 24 al președintelui ziar redactat de d-voastră a apărut in cronica zilei sub titlul: „Peoatele noastre“ o știre, la care ne luăm voie a face următoarele reflexiuni, — rugându vă a le publica in întregul lor:

Nu este adevărat, că in 7 Februarie s. c. s'ar fi ținut balul „casinei maghiare“, de care ce in Reghin nu există „casină maghiară“, ci există o casină de caracter general a întregii inteligențe din Reghin, ai cărei membri se compun din inteligența tuturor naționalitășilor români, maghiari, sași.

Președintele acestei casine până la moarte a fost mai mulți ani de-rșrândul fostul advocat român de sid Mihail Orbonașiu, și de presinte șicual ei este un advocat român și între membrii comitetului încă sânt Români.

Aceasta și nu „casina maghiară“ a aranjat concertii împreunat cu dans in 7 Februarie a. c. — la care petrecere a luat parte elita, inteligența tuturor naționalitășilor din Reghin și la aceasta petrecere, unde nu o parte, ci toată inteligența română din loc a fost de față, — și-au dat concursul două domnișoare române, cântând două piese clasice și un cântec popular românesc, făcând prin aceasta pe Neromâni să admire frumuseța cântecelor noastre.

Stând lucrurile astfel ne simșim dispensași de-a reflecta mai pe larg la reușăciasele observări și scornituri ale „călătorului“, care dacă ar fi voit să fie drept, ar fi stat nișel in loc să cunoască starea faptică a lucrurilor și numai după aceea ar fi călătorii mai departe pentru a spune lumii ce a văzut și sușit.

Aceste reflexiuni le facem pentru constatarea adevărului inaintea publicului românesc și nici-de cum pentru a voi să stăm de vorbă și a ne dilate la dispută cu „călătorul“.

Petru Uilăceanu, protopop gr.-cat.; Dr. Augustin Cheșian, advocat; Sever de Barbu, comptabil de bancă; Dr. Ioan Hargă, advocat; Ioșif Popescu, director de bancă; Dr. Ioan Popescu, advocat; Marcu Cetățian, jude pensionat; Dr. A. Coușian, medic.

Hymen Gavril Pop Bransa și Mărioara Blasiu își vor sărbia cununia lor Duminecă in 1 Martie 1903 et. n. la orele 2 p. m. in biserica greco. cat. din Șieușia-de-soaan.

Roman de dragoste. Zăul amoroșului nu se mai astimpără. Face câte-o boacăna, apoi ride in pumni. Oțim in foi oă nevasta ambasadorului Turciei din Paris a fugit cu un conte austriac. E foarte frumoasă și are numai 20 ani amoroasa Almatum, deci nu-1 mirare oă a șburat din vechiul cuib familiar.

Turneul unei princese din Turcia. Nevasta lui Ali Nouri bei, princesa Hairi Bou Aid a plecat prin capitalele din Europa să țină mai multe prelegeri despre miserabilia stare a femeilor din Turcia. Princesa e îmbrăcată europenește și e de o frumusețe rară. E însoțită de redactorul Anmoghian, condamnat și fugit din Turcia. Natural că Sultanal și statul Turcilor e prezentat in colorii cât se poate de întunecoate, dar' adevărate.

Bărbatul prinsei este deasemenea un fugar, care a fost osândit la 101 ani temniță de cătră Sultanal.

Nenorocire cu automobilul. Intre Aix și Lion s'a ciocnit un automobil care mergea cu celeritate de 120 chim. pe oră, intr'un car de povară. Automobilul s'a șdrosit in bucăți. Doi morși.

Alt roman princiar. Ziarul „Dresdener Nachrichten“ așă din Schwerin, oă a isbuonit un nou șoandel princiar. Se asigură, oă marea ducesă Anastasia, văduvă, mama marelui duce regent Friderich Franz, născută mare ducesă de Rusia, s'a inamorat de scutierul seu și oă se va măria cu dinsel.

Mulțămintă publică La Masa studenților. dela gimnasiul român gr.-or. din Brad au intrat in Ianuarie 1903 următoarele contribuiri benevole: dela dr. Rubin Patășia, adv. in Alba-Iulia, in memoria fericitului Dominico Rafiu, oficial reg. in pens. in Hașeg, 5 cor.; dela „Bocșana“ Institut de economii ș. credit 10 cor.; dela dna Estira Sandbichler n. Frăncu din Brad taxa de binefăcătoare pe viaș, 20 cor. Mărinimoșii binefăcătorii primasocă esprimarea profundei mulțumite Brad, 8 Februarie 1903.

Comisiunea administrativă.

Obiecte din piele de om. Nu se întâmpină tocmai rar, ca pielea omului să fie întrebuințată la efectuare de obiecte. De obicei se tăbăcesc pentru aceasta pielea criminalilor șeseușiași. Aga s'a fabricat in urma ordinelor unor ofișeri de poliție un portofel din pielea criminalului Franzini. Oameni competenți șfirmă, oă pielea omului este un material excelent, solid și puternic. Albert Cim in opera sa „Une Bibliothèque“ pomenește de o carte de anatomie a doctorului Askeu, legată in piele de om. Un comerciant bogat din Cincinnati posedă două opere legate in piele de femeie. Antăiu: „Călătoria sentimentală“

legată în pielea unei Negre și a doua: legată și părerii: legată în pielea unei Chineze.

Biblioteca națională din Paris posedă o bibliotecă din secolul al XIII-lea, legată în pielea de femeie.

Este interesant a se ști în ce mod celebrul astronom Camille Flammarion a devenit posesorul unei cărți legate în pielea de femeie. El admira de multe ori la festivaluri umerii frumoși ai unei contese. Aceasta ordonă, ca după moartea ei să se lege admirabila operă a măiestrului Pământ și Cer în pielea umerilor ei; ear' pe volume să se tipărească cu litere de aur; >Souvenir d'une morte<. Ordinul a fost întocmit executat.

Cafea bună. Care doamnă nu se ține bună, când poate să pună o cafea bună pe masă? Pușcă însă, că și cel mai bun soi de cafea se strică prin adăsurile de calitate proastă, puzându-se apoi vina pe cafea. Cafeaua recomandă mai mult ca pe cea care poate recomanda o cel mai gustos și tot dată mai eficient adăsură la cafeaua de boabe, precum și ca cel mai bun substitut al acesteia. Prin o metodă particulară a lui Kathreiner capătă cafeaua Kneipp de mătă a lui Kathreiner plătuta aromă a cafelei de boabe, ceea ce o face mai domoală și mai igienică. Cel ce vrea să și asigure avantajele unui Kathreiner veritabil, să fie la cumpărare, în propriul său interes, cu atențiune la pachetele originale cu numele >Kathreiner< și marca de apărare >Parochul Kneipp<. Ceea ce se vinde o cumpăna drept cafea Kneipp totdeauna orz ordinar sau mătă de bere, dar nici când Kathreiner.

Din Năsăud.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Corpul învățătoresc al școlii fundației. elem. pop. de băieți și fetițe din Năsăud a aranjat Duminecă la 15 Februarie s. c. o petrecere cu joc pentru copii. În scopul ajutorării copiilor săraci dela această școală au cârți, recușite de scris, haine, Kathreiner pentru lucru de mână etc.

La începutul petrecerii s'a jucat prin 6 școlărițe piesa teatrală >Surorile<, comedie în un act, tradusă din limba maghiară prin Știm. D. Goară Virginia Grivasă, s'au declamat poeziile: >Limba mea<, >Cântec de iarnă< și >Vântul< prin alte trei școlărițe, ear' poezia: >La îmbrăcarea școlarilor săraci< prin un școlar din clasa a IV, apoi au urmat trei chipuri vii: >Credința, Speranța și Iubirea<, >Pace și iubire< și >Când pisica nu-l acasă, șoarecii joacă pe masă<, aranjate cu multă pricepere și gust de Mult onor. doamnă Angela Pleșos, Aurora Ulrich, Cornelia L. Pop și amabila d-șoară Otilia Filipan.

Succesul moral și material al acestei petreceri a întrecut modestele noastre așteptări, mulțumită onoratului public, care, având în vedere scopul, pentru care se aranjează din an în an astfel de petreceri, nu întârzie a ne da tot sprijinul posibil.

Venitele în total cu această ocaziune s'au constatate a fi: 236 cor. 20 bani, speșele 97 cor. 76 bani, venitul curat 188 cor. 44 bani, adică: una sută optzeci și opt coroane 44 bani.

Cu ocaziunea acestei petreceri, cor-form conspectului de casă, au fost următoarele suprasolviri:

- Dr. Simion Pop, 7 cor. 60 bani; Grigore Pleșos, 80 cor. 20 bani; Bedő Dénes, 1 cor.; Ioan Daniello, 1 cor. 20 bani; Doamna Barbara Larionessi 2 cor. 60 b.; Amos Dărămuș, 1 cor. 60 bani; Doamna Saociu, 4 cor.; Ioan Marginean 1 cor.; Tiracek Johann, 1 cor. 80 bani; Doamna George Catul, 1 cor 20 bani; D-na Eugenia Catarig, 20 bani; Doamna Maria Lupoae, 1 cor. 20 bani; Josef Ulrich, 7 cor. 20 b.; Mihail Rus, 60 b.; Ioan Gheșie, 2 cor.; Simion Catarig 1 cor.; D-na Luoreșja Moisil, 20 bani; Ioan Rus, 1 cor.; Dumitru Tomuța, 60 bani; D-na Josefina Alessi, 40 bani; Constantin Moldovan, 60 bani; Grigore Micula, 2 cor. 20 bani; Ionașo Alexandru, 1 cor. 20 bani; Petru Lup, 20 bani; Herzum Károly, 1 cor.; Gavrilă Seucei, 1 cor.; D-na Markus Pollak, 2 cor.; Isidor Pop, 10 bani; Zoltán László, 1 cor.; Alexandru Halița, 20 bani; Clemeț Grivase, 1 cor.; Dr. Emil Filipan. 16 cor. 60 bani; Macedon Linul 50 bani; Ignățiu Seni, 1 cor.

Fără a participa la petrecere au binevoit a contribui în favorul acesteia răscumpărându-și biletele următorii: Lazar Avram 2 cor., Frideric Müllers, 2 cor., Emil Felti 6 cor., Dorogi István 2 cor., Vasile Petri 10 cor., Teodor Șimon 4 coroane Ciril Deac 4 coroane Iosif Mihălaș 2 coroane Gavrilă Scridon 2 cor., Egel Lejos 2 cor., Piroș Adolf 2 cor., Orenstein Heinrich 1 cor., Nicolau

T. Anton 2 cor., Silvestru Murășan 1 cor., Elisabeta Cor. 1 cor., Pamfilu Grapini 2 cor., Dr. George Linul 5 cor., Alexandru Roșu 4 cor.

Corpul didactic își ține de plăcută datorință a exprima și pe această cale cea mai profundă mulțumită marinimogilor contribuitoari, pentru jertfele aduse în scopul ajutorării copiilor săraci.

Mulțumită și recunoștință datorim în special însă Mult onor doamnă. Angela Pleșos, Aurora Ulrich și gentilei domnișoare Otilia Filipan pentru aranjarea chipurilor vii, ear' domnișoarei Virginia Grivase pentru traducerea piesei teatrale.

Ne place a crede, că acest sprijin, ce ține la ameliorarea soartei școlarilor săraci și astfel la promovarea intereselor școlii noastre, nu se va lua dela noi nici în viitor căci >Fericirea bogăților nu consistă în averile ce le au, ci în binele ce-l pot face cu averea lor< zicea Fléshier.

Năsăud, la 8 Febr. 1903.

Corpul didactic. al școlii fundației. elem. pop. de băieți și fetițe, ca comitet aranjator.

MAI NOU.

La temniță!

Cum știm dl Victor Lazăr, redactorul >Foi Poporului< a fost osândit pentru biografia prefectului dela 1848 Băntău, publicată în broșura >Dar de Peștis, la 4 luni temniță și 600 cor. amendă în bani.

Contra sentinței s'a făcut recurs. Curia în ședința de ieri a respins recursul. Astfel dl Lazăr trebuie să intre preste câteva zile în temniță.

Dela >Tribuna< vor fi decit trei redactori deodată în temniță: Baltes, Mohan și Victor Lazăr. Trăească libertatea din Ungaria!

Vieța socială.

Concertul din Cluj.

Concertul, ce-l va aranja tiner. univ. rom. din Cluj la 1 Martie, promite a fi cea mai interesantă și mai frumoasă petrecere românească din aradul. După cum aflăm, la concert — afară de debutanții publicați în invitații — va mai figura și un >cuartet de pian<, ce-l vor executa d-nii: S. C. Negrea (violină); I. Cl. Iuga (violă); A. Heltner (cello) și C. Muntean, (piano). Astfel programul e foarte variat.

În pauză între sunetele unui >marș ocașional< vor apăre mândrii noștri călușeri, cari afară de >Bătuta<, >Călușerul dela Brașov< și >Hora Sînăsei<, vor mai dansa și un prea frumos și foarte interesant dans național, ce până acum nu s'a mai dansat pe la petrecerile noastre, >Brăbul<.

În ordinea de dans figurează și >Romana tublară<, pe care tinerii noștri încă au studiat-o anume, ținând deja de 2 săptămâni aproape în fiecare zi probe.

Această faptă a tinerimii merită toată lauda, pentru că ce se făcea din prea frumosul nostru >cuadril național<, din >Romana<, la petrecerile noastre românești, era o caricatură de dans, nu >Romana<.

Și era foarte de dorit, ca să se pună odată capăt acestui rău gust prin o studiere corectă a >Romanei<. Acum n'ar rămâne alta, decât, ca tinerii noștri, fiecare prin ținutul seu, să o arete și să-l învețe și pe alții a dansa cât se poate de corect acest într'adevăr prea frumos dans național.

Cu această ocaziune notez, că tot Duminecă 1 Martie n va cânta pentru prima oară în biserică gr.-cat. din Cluj corul bisericesc al tinerimii universale.

Producțiune în Câmpeni.

Tinerimea română din Câmpeni aranjează Joi, în 13/26 Februarie 1903 în hotelul >Keroco< din Câmpeni o producțiune teatrală: >Arvințe și Peștele< și >Idil la țară<. Venitul curat este deșinat fondului >Reunirii române de cântărie< din Câmpeni. Începutul la 7 ore seara.

Petrecere în Arad.

Tinerimea română din Arad aranjează Sâmbătă 28 Februarie n. și Duminecă, în 1 Martie n. 1903 petreceri de

carneval împreună cu reprezentațiunile teatrale >Sărăcie ludic< și >Noaptea de sf. George< și concert. Venitul curat este destinat în favorul școlarilor săraci. Începutul la 8 ore seara.

Tribuna Literară.

În memoria regretatului Dr. D. P. Barcianu.

De ce îmbraci haină de jale, >Românime mult cerocă...? De ce fața ta e brăzdată de lacrimi și suspinuri neînfrânte...? De ce e sfâșiat de durere inima ta, ear' sufletul tău e în prada celor mai mari abuzumări și tânguiri...?

Era spre sară... Neliniștit outhream stradele orașului Sibiu. Obit în fine de atâta umbriet' mi am îndreptat pașii govători spre casă. Nu știu cum se-mi explie, dar presimțeam o nenorocire... Ajuns acasă machinal pu mâna pe poezile lui Eminescu și involuntar privirea-mi cade pe o pagină...

... și gânduri Încap cuprins tot Universul Încap bine 'n patru scânduri...

Mă pun în pat... Cere să'nchid ochii, dar înzadar... Mă întorc când pe o parie, când pe oalălă... volam să'mi alung gândurile negre, ce'mi frământau mintea și se adorm; eram prea agitat... Mă ougetam la nferioștii Eminescu, când într'un târziu am adormit...

... Eram în mijlocul unei păduri seculare: copaci înalți și falnici de toate părțile. Rătăcind astfel mai mult timp prin pădure fără voie îmi îndreptai ochii spre Răsărit și o minune...! Înaintea mea își căscau gura o prăpastie adâncă, mare, fără fund, îngrozitoare... și peste ea o punte mai îngustă ca degetul...

Se uia lung la mine, făcând omenească și începu a păși rar și fără govăire pe punte... Sub greutatea corpului său puntea se legăna, se îndoaia, cât pe aci să se rupă... dar călătorul mă mai privi încodată majestos după celălalt tărâm al prăpastiei și se făcu nevăzută...

Cutremurat și înmărmurit, de cutezanța și bărbăția acestui muritor, mă afundai din nou în pădure. La tulpina unui stejar falnic zăreco un moșneag alb ca zăpada... La început îmi era frică, dar atâta blândețe, bunătațe și încredere îmi insufla întreaga lui figură, înocă peste câteva momente eram în fața lui.

— Bună ziua moșule... — Fiți binevenit streine, dar cum de ai rătăcit prin locurile aceste neatinse de picior omeneș... — ... Da nu știu moșule... Am voit să merg acasă și m'am rătăcit... Rătăceam de vre o câteva ceasuri prin pădure, când am ajuns la o prăpastie mare, mare peste care era o punte îngustă... și... peste puntea asta a trecut un om... Eu m'am spărit, că — știți dta moșule... puntea era îngustă și subțire și se tot legăna, se îndoaia, de credeam, că bistul om acu, acu cade în prăpastie...

Dar... a trecut prăpastia și când a ajuns dincolo m'a privit așa de vesel și de blând... pe când fruntea îi era încununată de raze luminoase, încât am rămas orbit de atâta ferioare.

Și acum să te întreb moșule, dacă ești așa de bun să'mi spui: Ce prăpastie e aceea... și puntea așa de îngustă... își spun drept că nu pricep uezanța... — Dragul meu... Prăpastia e vieța voastră omenească, peste care puținii, foarte puținii sunt în stare să treacă... E grea vieța și puținii sunt aceia, cari înving toate neajunsurile vieții și cu fața senină trec peste puntea cea îngustă, ca să 'jungă Idealul.

— Acela pe care l-ai văzut trecând puntea cu atâta siguranță e unul din puținii: aleși ai Mei... e unul dintre aceia, cari prin faptele și înțelepciunea lor sânt chemați să păstorească o turmă... un neam... o națiune... unul dintre aceia cari, cari au ajuns Idealul.

— Și pentru-oc Prea puternice Doamne în bunătațe-ți nemărginită ni l-ai luat... — Deoarece pe astfel de 'fii aleși' îi iubesc prea mult și pentru aceea îi chem la mine în împărăția mea, care este gătită minora ca moștărea... Vouă celor rămași. Vă las o aștegare:

Să urmați calea arătată de el. Faptele lui să fie un îndemn viu pentru toți, căci astfel de fapte cuprind bunătate și reclamă virtute, tărie și perseveranță pentru de a fi implinite.

Toți să vă iubiți Neamul, Biserica și Școala numai ca alecul Barcianu...

Bătrânul moșneag dispărură... Atunci m'am deșteptat... Din nou îmi veni în minte versurile nemuritorului Eminescu:

... și gânduri Încap cuprins tot Universul Încap bine 'n patru scânduri...

D. Pureco.

VIATA LA ȚARĂ, „TANASE SCATIU“ și „IN REȘBOIU“.

De Duliu Zamfirescu.

Dare de seamă.

În anii din urmă a apărut o literatură întreagă de romane. Romanul se pare chiar la modă, după cum ajunsesse epopeia înainte de anul 1885, când fiecare scriitor se credea chemat a îmbogăți literatura cu o epopee națională.

Unii scriu romane, cuprinși de această modă; alții, nesperând să se impună publicului prin poezie, cred că vor fi norocoși în genul romanelor. Așa ne putem explica și faptul că romanele cu majoritatea lor absolută sânt slabe, mai slabe chiar de cât vechile noastre epopei naționale.

Totuș istoria literaturii noastre va trebui să țină samă de unele, între cari romanele d-lui Duliu Zamfirescu vor ocupa un loc de frunte.

Di Zamfirescu este un scriitor vechiu, care a rămas credincios meseriei sale. Fără să producă mult >gomo< în jurul său, nu a desamăgit însă nici o dată așteptările publicului cetitor. Din seninătatea Italiei, ne trimite aproape în fiecare an câte un volum de poezii, de nuvele, sau câte un roman. Meritul său adevărat îl formează romanele publicate aproape toate în >Convorbiri Literare<, de cari s'a de parta în timpul din urmă apropiindu-se de >Arta și Literatura Română<, unde și publică ultimul său roman: >Îndreptare<.

Din diferitele sale romane vom aminti: >Viața la țară<, >Tanase Scatiu și în reșboiu<; căci cu aceste di Zamfirescu începe a face artă națională.

Prin aceste trei romane, cari formează o singură serie di Zamfirescu voește a da o iconă a vieții dela țară, a boerilor, arindașilor și țeranilor >cari mai mult de cât toți au contribuit, fie cu singele fie cu operele lor, la pregătirea și aducerea la îndeplinire a reșboiului din 1877, cel mai însemnat eveniment din veacul al XIX, pentru Români.<

În >Viața la țară<, se perindă o serie de idile, cari fac decorul tabloului iubirii dintre Saga și Matei, eroii poveștii. Aceste idile, aceste crimpe din viața dela țară să pare că au menrea să ne trase pe lângă altele și faptul că dacă e vorba să descrii pe săteanul român, trebuie de ocrotire ale săteanului dacă numai se pot numi astfel sânt prea slabe, sânt inferioare, soartea lui va fi bună sau rea, după cum proprietarul, arindașul va fi bun și cinstit, sau va fi un parvenit necinstit, rămător și hoj chiar. Stăpânitorii satelor: proprietarii și arendașii sunt adevăratele lipitori i ale țeranului — escopie fac cățiva proprietari: boeri de viță veche, cari singuri își muncesc pământul.

Bătrâniile onestei escopii, tinerii cinștiți și simpatici ca Conu Dinu Murguleț se sting ca un cântec vechiu, se rui-nează cu toată munca lor, cu tot trailul lor simplu și cumpătat. Tinerii ca Saga și Matei se pot ține grație vederilor largi, grație înorilor și culturii sistematice. Marea majoritate, care formează lipitorile, molile biet lui țeran nu are nevoie de progresele agriculturii, avantajile acesteia sunt compensate prin faliurile lor hotii, prin escopările mușcitorilor.

>Viața la țară<, care a apărut și în >Biblioteca pentru toți<, cred că este un-noscută deja și publicului cetitor din Transilvania.

Cetind acest roman nu sânti egudultura romanilor mari, romanilor de intrigă; dar' te lasă încântat, mulțumit, iavirat de un aer sănătos și primăvăratic.

Și-a în rolul ei de femeie bărbat este așa de atrăgătoare; dar' e mult mai simpatică din momentul când o vedem și în rolul ei natural de femeie ce iubște.

Prin Tanase Scatiu volumul al II-lea di Zamfirescu ne desorie o clasă în-treaga, clasa arăndașilor, parvenților îmbogățiți, care perpetuiază nefericita epocă fanariotă, care e ruina satelor, pedeca progresului național, antiistorul luminării poporului.

Tanase Scatiu, îmbogătit prin slugărnici păcătoase, prin cămătării grațioase, prin hoșii și patronări de hoșii, prin escopatoarea nemiloșiei de nefericitor sânteni; se gândește să pue mâna, pe vre o moșie, prin căsătorie. Proectul lui de căsătorie, îl află ochul pe moșia și fata onului Dinu Murguleț. Cetitorul, care cunoaște dragostea, feciorelnica dragoste ocrotă și naivă dintre Tincuța și Mihail, care pleacă la Paris, e contra proectului bogătașului Scatiu, contra este și conul Dinu. Dar' acțiunea nu se conduce totdeauna după așteptările cetitorilor și astfel în partea a doua, căsătoria Tincuței cu Scatiu e săvârșită, și asistăm cu durere la desăpurarea nefericită a acestei căsătorii nepotrivate. Scatiu, după ce s'a îmbogățit, după-oc prin căsătorie a intrat și în >familie<, dorește să și mărească oerul escopărilor sale, și astfel ne trezim cu el deputat. Dar' tot Scatiu rămâne, căci lupul își schimbă părul, năravul însă nu; și cea mai nevinovată jertifă a acestui parvenit e Tincuța. Tincuța sub povara grea a purității lui Scatiu, a trailului cu acel suflet cinic, brutal, lipsit de ori-oc avint moral și curat — veștejește zilnic. (Va urma).

Știri literare.

>Ilustrațiunea Română< revistă literară e apărută în București ne-a adus cu anul 3 frumoase bucăți literare, poezii și ilustrațiuni.

Recomandăm această revistă acolora cari doresc să aibă și de masa lor o revistă mai mare, — elegantă și de interes. Apare de două ori pe lună și costă — 20 lei pe an. Redactor și proprietar: Lud. Daș, consedatul scriitor. Adresa: București, str. Spătarului 33.

La Abonament lunar

pentru Martie st. vechiu

invită

Administrația ziarului „TRIBUNA“.

Sosiți în Sibiu.

La 25 Febr. n. 1903.

Hotel >Imperatul Romanilor<; Kenosey, Mediaș; Helter, Reghin; Schmidt, Brașov; Frankenstein, Frankfurt a. M.; Hartig, Retez, Cluj; Calceak, Manheit, Krauss, Galdenyl, Spitzer, Berger, Weiss, Zsengeri, Prevassnik, Reich, Budapesta; Rokenstein, Jakobljevitk, Moravetz, Beruth, d-na Franz, Viena.

Hotel >Newihros<; Krauss, Cordina, Budapesta; Abraham, Seghider; Kis, Forenczy, Orăștie; Barke, Tompa.

Hotel >Molnar<; Schneider, Orăștie; Schneider, Mediaș; Drag, Viena; Ionescu, Drăgășani; Peter, și soția, Rimnic.

Hotel >Mihail<; Reiff, Vîrd; Georgescu. Hotel >Central<; Klein, Zöldényi, Budapesta; J. și F. Gürtlinger, Făgăraș.

Teatru orașenesc în Sibiu.

Direcțiunea: Leo Bauer.

Joi, 26 Febr. 1903.

Beneficent Frans Redl.

>Des Nächsten Hausfrau<.

comedie originală în 3 acte de J. Rosen

>DIE FLOTTE BURSCHE<.

operă în 1 act de F. Sippé.

Începutul la 7 ore seara.

Redactor responsabil: Ioan E. Prodan.

Proprietar: Pentru >Tipografia<, societate pe acțiuni: Ioșif Marschall.

Un practicant

sau

ajutor notarial

află la subscrișul aplicațiune momentană pe lângă salar lunar de 20 cor., cuartir liber și provăzută cu toate cele de lipsă afară de haine de pat. Doritorii pot momentan să se prezenteze. Apoldul-mic, 20 Februarie 1903.

Ilie Toperciu,

